

„ÄLKÄÄ OLLENKAAN VIHASTUKO“

Pekka Ervastin esitelmä 11.10.1931

„Älkää ollenkaan vihastuko“ on vapaa muunnos Jeesuksen ensimmäisen käskyn sanamuodosta, sillä niinkuin kaikki, jotka ovat evankeliumeja lukeneet, tutustuneet vuorisaarnaan ja Jeesuksen käskyihin, tietävät, kuuluu tämä ensimmäinen käsky jotenkin seuraavaan tapaan:

Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: „älä tapa, sillä se, joka tappaa, on vikapää oikeuden tuomioon.“ Mutta minä sanon teille: se, joka vihastuu veljelleen, hän on jo vikapää oikeuden tuomioon, ja se, joka sanoo: „raaka, sinä kelvoton“ veljelleen, on vikapää sanhedrinin tuomioon; ja se, joka sanoo: „moore, sinä hullu“ veljelleen, on vikapää helvetin tuleen.

Näin kuuluu, niinkuin tiedämme, koko Jeesuksen ensimmäinen käsky. Ja Jeesus, joka vuorisaarnassaan opettaa meitä noudattamaan käskyjään, sanoo nimenomaan, että jos me tahdomme häntä seurata, ja jos tahdomme astua Jumalan valtakuntaan, silloin on meidän pidettävä näitä hänen käskyjään ja myöskin opetettava niitä toisille. Jeesus odottaa siis, että me näitä käskyjä noudatamme ja – kuten ennen on täällä jo ollut puhetta – näiden käskyjen, sanoisinko henkinen ja sielullinen ymmärtäminen, henkeen tunkeminen ja käytännöllinen noudattaminen, käy meille mahdottomaksi, jos emme ensin ole luopuneet eräästä määrätynlaisesta uskosta, nimittäin uskosta siihen, että me olemme oikeutetut persoonalliseen onneen. Se on maailman oppi ja se on ihmiskuntamme usko ollut vuosituhansien, ehkä vuosimiljoonien aikana, ja se on vaistomaisesti vielä kaikkien ihmisten usko tänä päivänä. Vasta sitten, kun osaamme luopua siitä uskosta, jaksamme heittää mielestämme niin luonnollisen vaatimuksen persoonallisen onnen suhteen, vasta sitten me voimme astua Jeesuksen ilmoittamaan Jumalan

valtakuntaan, ja vasta sitten myöskin se todellinen autuus ja onni, joka kuuluu tähän Jumalan valtakuntaan, tulee meidän osaksemme. Sillä jos uskomme vielä persoonalliseen onneen ja että meidän täytyy olla persoonallisesti onnellisia, ja jos se on meidän vaatimuksemme, niin kauan emme osaa omaksua sitä uutta elämänymmärrystä, joka käytännölliseltä puoleltaan sisältyy Jeesuksen käskyihin. Ei meidän tarvitse ajatella muuta, kuin että tässä Jeesuksen käskyssä hän nimenomaan ensin viittaa siihen, mitä on sanottu vanhoille. – On sanottu vanhoille: „älä tapa, mutta jos ken tappaa, hän on vikapää oikeuden tuomioon.“ – Tämä käsky „älä tapa“, tämänhän me vielä tänä päivänä myönämme oikeaksi. Saamme lukea jo kouluissa Katkismuksesta, että Jumala käskee olemaan tappamatta, ja Hän on, niinkuin opetetaan, antanut Mooseksen kautta kymmenen käskyä, joista tämä on yksi. Mutta kuitenkin huomaa käytännöllisesti katsoen, että me ihmiset, niin kauan kuin me elämme meidän uskossamme, jonka mukaan meidän kaikki yhteiskuntamme, valtakuntamme ja valtiomme on rakennettu, emme myöskään usko tähänkään käskyyn „älä tapa“. Päinvastoin – jos uskoisimme siihen käskyyn, silloin tietysti uskoisimme, että meillä ei ole oikeutta riistää toiselta ihmiseltä hänen henkeään. Sehän olisi meidän ensimmäinen vakaumuksemme, jos me todella uskoisimme tuohon Mooseksen käskyyn: „älä tapa“. Vaan mehän uskomme, että tietysti meillä ihmisillä on oikeus sentään tappaakin; jos ei suorastaan niitä ihmisiä, joita nimitämme kansalaisiksemme, niin niitä kuitenkin, jotka asuvat toisessa maassa ja toisessa valtakunnassa. Ja sitten, kun kerran olemme tämän jo myöntäneet uskossamme, niin askel on hyvin lyhyt siihen seuraavaan ajatukseen ja uskoon, jonka myöskin huomaamme olevan yleisen ja luonnollisen meidän kaikissa valtakunnissamme. Ei tietenkään ole oikeutta nyt murhata eikä kostaa itse tappamalla toisen, mutta on luonnollisesti aivan oikein, että pahoja ihmisiä voi tappaa, jotka ovat murhaajia, pahoja, ja liian julmia, sopiakseen meidän,

oikeiden ihmisten kanssa elämään. Niitä on oikeus tappa. Ja meillä ei ole oikeutta tappa niitä noin yksitellen ja omasta puolestamme, sillä se olisi oikeuttamme ja lakiamme vastaan, mutta yhdessä sentähden voimme säätää lain, että hyvin pahoja ihmisiä aina saa tappa. Ja huomaamme, että jos yhteiskunnissa toiset ihmiset, jotka ovat yhteiskunnan järjestyksen puolesta, ajattelevat, että oikein pahoja ihmisiä, jotka vehkeilevät valtakuntaa vastaan ja tekevät julmia rikoksia, että niitä saa tappa, niin huomaamme, että yhteiskunnassa on aina ihmisiä myöskin, jotka ajattelevat, että kun teemme vallankumouksen, niin olemme oikeutetut tappamaan niitä ihmisiä, jotka ovat sitä vastaan. Sillä tämä tapahtuu kansan nimessä ja revolutioni-ihmiset ajattelevat, että hallitusväkeä ja porvareita saa tappa, mutta ei heitä. Mutta mehän olemme oikeutetut tappamaan vastavallankumoukselliset, porvarit, tyrannit, hallituksenpitäjät...! Ja me saamme tällä tavalla näissä yhteiskunnissa aina ajatella; jos me ajattelemme, että minua ei saisi tappa ja toisesta ajattelemme, että hänet kannattaisi tappa, niin on toisia, jotka ajattelevat, että minuthan pitäisikin tappa. Sentähden emme vielä usko; ei ole käynyt sisäiseksi vakaumukseksi edes tuo Mooseksen käsky, vaan luemme jo koulussa katkismuksesta, että valtakunta ei kannata miekkaa hukkaan; vaarallisia ihmisiä saa tappa kyllä. Ja sitten luonnollisesti, kun sotaa käydään, on selvää, että näitä toisia, vieraita ihmisiä saa tappa. Tällä tavalla meille jo selitetään lapsesta lähtien, ja emme voi kasvaa semmoiseen käsitykseen, että ihmisen henki on pyhä, vaan että se on sitä ainoastaan määrätyissä tapauksissa. Ainakin määrätyissä tapauksissa se on pyhä. On merkillinen poikkeus olemassa jumalallisesta käskystä ja laista, ja tämä on omiansa hämmentämään meidän oikeuskäsityksiämme. Sentähden ei ole ihmeellistä, että voimme tarttua toisella tai toisella tavalla miekkaan ja pistooliin ja tehdä väkivaltaisia töitä aivan yksilöinäkin, puhumattakaan, että valtion nimessä tekisimme sitä. Sillä tavalla meitä ihmisiä kasvatetaan ja opetetaan elämää ymmärtämään. Nyt on Jeesus käynyt omassa

käskyssään ikäänkuin sivuuttamaan tämän Mooseksen vanhan käskyn. Jeesus sanoo: „Olette kuulleet sanotuksi vanhoille: ‘älä tapa, sillä joka tappaa, on ansainnut oikeuden tuomion.’ Mutta minä sanon teille: se, joka vihastuu veljeensä on ansainnut oikeuden tuomion.“ – Siis kaukana siitä, että Jeesus tekisi mitättömäksi tuon käskyn: „Älä tapa“. Hän sanoo: te ymmärrätte ilman muuta, että tuommainen käsky on sanottu raakalaisille, semmoisille, jotka eivät paljoa ymmärrä. He voivat ymmärtää, että he eivät ole luoneet tätä maailmaa, kutsuneet elämää esille avaruuksien syvyydestä. Heidän on ymmärrettävä, että he eivät ole oikeutetut riistämään elämää toisilta. Se oikeus on elämällä itsellään. Senhän voivat ihmiset ymmärtää ilman muuta. Sehän on kovasti ulkonainen, kouriintuntuva ja karkea asia. Se on luonnollista, että se ei tule kysymykseenkään teidän kesken, jotka seuraatte minua, pyritte henkistä elämää kohti, tahdotte korkeampaa elämää elää. On aivan selvää, että te sivuutate tuommoisen asian ilman muuta, ymmärrätte ilman muuta, että tappaminen on kielletty jumalallisen elämän kannalta. Mutta minä sanon teille: älkää ollenkaan vihastuko. Älkää sanoko toisianne tyhmiksi, idiooteiksi. Älkää sanoko toisistanne, että olette jumalattomia. Älä sano veljestäsi: sinä olet jumalaton, auttamaton olento. Älä sano semmoista toisesta ihmisestä. Jos te sanotte semmoisia ankaria sanoja, silloin te yleisesti taistelette yleisiä raakoja tapoja vastaan, mutta ei yksityistä ihmistä vastaan. Älkää sanoko: sinä houkkio, jumalaton – ja mitä kaikenlaisia nimityksiä voitte käyttää. Älkää niin ajatelko toisistanne.

Nyt voimme lähestyä tätä hänen käskyään kahden temperamentin kannalta. Muutamien temperamentti voi olla sellainen, että he ymmärtävät, kuinka tyhjänpäiväinen tämä elämä on, jos se on uskomista onneen – että minun pitäisi olla onnellinen tässä elämässä ja kuoleman jälkeenkin. Jos olette siitä uskosta päässeet ja jos siis jo ymmärrätte, että elämässä on paljon korkeampia, syvempiä asioita, joita sopii tavoitella, voitte

lähestyä käskyjä suuren luottamuksen kannalta. Te tunnette, että näitä käskyjä on noudatettava ja silloin on hyvä olla. Te ette spekuleraa, vaan noudatatte niitä heti. Ja voimme sanoa, että ihminen, joka näin tekee, on onnellinen ihminen. Hän lähtee Jeesusta seuraamaan kysymättä sinne tai tänne ja hän huomaa, että hän on astunut Jumalan valtakuntaan ja että hänen elämänsä muuttuu. Hänen elämänsäkin – sisäinen elämänsä – ulkonainen elämänsäkin – muuttuu, tulee sisäisesti niin onnelliseksi, autuaaksi, että ei vaihtaisi tätä uutta elämää, joka seuraa käskyjen noudattamisesta, mihinkään vanhan maailman elämään, jossa hänellä oli ehkä paljonkin menestystä, kunniaa ja kiitosta. Mutta tässä elämässä hän voi huomata, että hän on paljon onnellisempi sisässään, kuin hän todella olisi autuas – niinkuin Jeesus ja kaikki viisaat ovat luvanneet ihmisille. Hän on merkillisen tyytyväinen elämään ja olemassaoloon, jos hän kaiken uhalla seuraa Jeesuksen käskyjä. – Tämä on se toinen temperamentti, mutta toinen on ehkä uudenaikaisempi temperamentti, joka ei tahdo ottaa mitään uskon kannalta. Semmoinen voi kyllä ymmärtää, että luottamus ei ole mitään väärää, jos luotan Jeesukseen ja seuraan hänen käskyjään ymmärtämättäni-kin. Mutta samalla tämä toinen temperamentti sanoo: mutta minä tahtoisin joka tapauksessa ymmärtää myöskin noiden käskyjen sisäistä järkeä, niiden pätevyyttä psykologisesti ja elämän kannalta. Mistä on johtunut, että Jeesus on tuommoisia käskyjä antanut; mikä syy on niiden käskyjen noudattamisella ja mikä aihe sisältyy niiden noudattamiseen? Eivätkö ne yhtä hyvin voisi olla toisenlaisia käskyjä? Eikö yhtä hyvin ihminen voisi kasvaa siveellisesti ylöspäin ja tulla todelliseksi gentlemanniksi, ja pyhäksi ja yleväksi olenoksi, vaikkei hän noudata noita käskyjä? Sanokaamme, ensimmäinen käsky kieltää vihastumasta, suuttumasta. Mutta eikö voisi ajatella, että suuttuminen ja vihastuminen on hyvin tarpeellista. Miksikä pitäisi olla suuttumatta? – Ja tällöisen ihmisen luo tulee semmoinen ihminen,

joka on kuin lankakerä, joka aina työnnetään pois. Hänessä ei ole mitään ryhtiä ja siveellistä voimaa. Ja näin ajatellen tämä ihminen sanoo itselleen: minun mielestäni tuo on sangen epäkäytännöllinen neuvo kuitenkin: „Älä vihastu, älä suutu“; kelpaako se meidän aikamme eteille kulttuuri-ihmisille? Mitä meistä tulisi, jos emme saisi suuttua? Miten sisällyksettömäksi elämä kävisikään, jos emme saisi suuttua yksilöllisesti; eikä yksilöllisestä elämästä tulisi mitään, jos emme vihastuisi. Mitenkä kävisi meidän kulttuurimme? – Näin voi toisenlainen temperamentti ajatella ja kysyä. Ja hänen on hyvä tutkia näitä asioita, ja tutkia niitä semmoisten tietojen valossa, joita voidaan saavuttaa seuraamalla ihmistä syvemmin ja paremmin semmoisella tavalla, jota voisi nimittää teosofis-okkultiseksi. Ja silloin ehkä voimme päästä jonkunlaiseen selvyYTEEN siitä, mitä järkeä on tuossa Jeesuksen käskyssä. – Meillähän on kokemusta ihmiselämästä, että suuttuminen ja vihastuminen, se voi täyttää meidät, jos näemme toisen suuttuvan, suurella ilolla, kiitollisuudella ja riemulla. Jos meillä on esimerkiksi joku hyvin rakas ihminen, joka on hyvin sairas. Hän on hyvin tulinen luonne; nyt sairautensa aikana on hän tullut niin heikoksi, että hän on aivan peloittavan lempeä ja peräänantavainen. Hänessä ei ole mitään ryhtiä. Me olemme aivan kauhistuneita ja pelkäämme, että jos hän vaikka kuolee – tulee niin heikoksi, ettei jaksa enää elää, kun hän ei edes jaksa suuttua. Ja sitten jonakin päivänä kuulemme ja näemme, että sairaamme suuttuu ja rupeaa pauhaamaan. Me olemme onnellisia, kiitollisia ja iloisia siitä. Nythän hän taas alkaa parantua, tulla terveeksi, ja me saamme säilyttää hänet täällä ja hän saa elää! Ja silloin me siunaamme hänen suuttumistaan. Meillä on tällaisia kokemuksia elämässämme, puhumattakaan siitä, että meidän mielestämme suuttuminen ja vihastuminen on aivan siveellistä, kun se tapahtuu sen takia esimerkiksi, että toiselle on tehty vääryyttä ja näemme toisen siitä suuttuvan. Se lämmittää ja täyttää meidän sydämemme ilolla, riemulla ja

kiitollisuudella. Toinen suuttuu toisen puolesta ja nyt hän raivostuu ja alkaa haukkua. Ja emme voi olla kuin iloisia ja kiitollisia siitä, että joku näin pontevalla tavalla ottaa puolustaakseen toista loukattua. Sentähden huomaamme, kun otamme elämän tosiseikkoja huomioon ja ajattelemme, että suuttumisessa voi olla monta puolta. Ja kun sitten, luottaen kyllä Jeesukseen ja kaikkiin viisaihin, kuulemme heidän sanovan, että suuttuminen ja vihastuminen on voitettava, niin kysymme itseltämme: miten tämä on ymmärrettävissä ja mitä tämä suuttuminen sitten on? – joka on meidän mielestämme usein on niin hyvää. – Silloin me pääsemme selvyYTEEN asioista ja ymmärrämme niitä, jos todella tutkimme ihmistä psykologisesti, ja vähän hänen kehityshistoriaansa. Mitä tuo suuttuminen on?

Sehän on aina voiman purkautumista, mutta samalla voiman kokoamista. Kun näemme kahden eläimen suuttuvan ja iskevän yhteen, antaa heidän suuttumisensa suurta voimaa. Niinhän sanotaankin, että vihastuneilla ihmisillä on enemmän voimaa, kuin niillä, jotka eivät vihastu. Silloin se suuttuminen saattaa ihmisen kokoamaan koko eläimellisen voimansa. Ja huomaamme, ettei ainoastaan eläimellinen voima, vaan myöskin älyllinen voima keskittyy. Ihminen voi olla niin laiska henkisesti, ettei tahdo ajatuskaan käydä, ennen kuin hänet saa ärsytetyksi. Silloin hän osaa sekä ajatella että tehdä, kun hän vihastuu ja suuttuu. Suuttumisella on siis jokin erikoinen merkitys ihmisen suhteen. Jos se eläinmaailmassa on ainoastaan luonnollinen reaktioni vaaran tai kiusauksen edessä, niin ihmismaailmassa se on myöskin jotakin älyllistä, jossa ihminen puolittietoisesti kokoaa omat älynvoimiansakin ja nousee inhimillisessä ylpeydessään. Ihminen ei tunnekaan ylpeyttä, ellei hän osaa suuttua, ja ei tunne omaa arvoaan, ellei ole osannut olla ylpeä. Suuttuminen on sentähden jonkinlaisessa tekemisessä itse ihmisminän ja oman persoonallisuuden kanssa. Ja kun me menemme hyvin kauas taaksepäin ajassa ja katsomme ihmiskunnan alkuaikoja ja

ihmisen, kunkin ihmisyksilön ensimmäisiä yrityksiä ja pyrkimyksiä tässä elämässä, niin huomaamme, että se mikä on ollut tärkeää ensin ihmisyksilöille, on, että he ovat tulleet persoonallisiksi olennoiksi. He eivät voisi tuntea olevansa pisaroita äärettömässä elämän meressä, elleivät he tuntisi, että he itse jollain tavalla ovat. Ja taas he eivät voi saada tämmöistä tietoisuutta itsestään, elleivät ole ensin rajoitetussa muodossa tunteneet omaa itseään. Jos eläisimme ainoastaan pisaroina elämän meressä, emmekä tietäisi, että me olemme pisaroita, emme voisi olla tietoisia siitä autuudesta, onnesta ja elämästä, joka vallitsee tuossa suuressa ikuisuuden meressä. Emme olisi olemassa, vaan olisimme yhtä tuon meren kanssa. Siitä ei ole kysymys, vaan kysymys on siitä, että joskin me tulemme yhdeksi tuon ijankaikkisen elämän kanssa, täytyy meidän olla siitä tietoisia; muuten ei olisi mitään merkitystä koko olemassaololla, jos se ei mihinkään johtaisi, jos elävät olennot jäisivät tietämättömiksi, että he ovat ijankaikkisesti olemassa. Ei se ikuinen elämä olisi mitään, jos se vaan itse olisi, silloinhan ei olisi mitään tietoisia pisaroita, jotka tietäisivät olevansa tätä ikuisuuden suurta merta. Sentähden on olemassaolon tarkoitus, että nämä inhimilliset henget, Jumalan Pojat tulisivat tietoisiksi siitä, että he ovat ikuisuuden lapsia. Ja jotta he voisivat tulla tietoisiksi siitä, täytyy heidän tulla tietoisiksi itsestään. Ja jotta he voisivat tulla tietoisiksi itsestään, täytyy heidän tulla tietoisiksi muodosta, johon he ovat pukeutuneet. Se on välttämätöntä. Että koko olemassaololla olisi mitään käytännöllistä merkitystä, täytyy minuuden syntyä. Ja kun ihminen on semmoinen olento, jossa minuus on syntynyt, silloin hän on tullut tietoiseksi elämästä. Hän tulee vähitellen tietoiseksi omasta minästään, ja että hän on eristäytynyt suuresta elämän merestä. Se on hänelle ensin välttämätöntä, jotta hän saisi voimakkaan tietoisuuden. Jotta hän saisi yksilöllisen tietoisuuden, hänen täytyy tulla tietoiseksi minuudestaan ja kaiuttaa tätä minuutta koko olemassaolonsa läpi. Ja kun ihminen on tullut minuudeksi ja hänen tehtävänsä on silloin vahvistaa ja voimistaa tätä

minuuden tuntoa, silloin ymmärrämme, että hänellä on apua tässä pyrkimyksessään eräänlaisista semmoisista asioista, jotka eivät itsessään ole ikuisia, mutta jotka itsessään ovat ajallisia ja ohimeneviä ilmiöitä ja joita me nimitämme pahoiksi. Esimerkiksi se, mitä me nimitämme ylpeydeksi, on vaan jotain yritystä tuntea itse sisässään, että oma olemassaolo on arvokas. Ja tuon ylpeyden ohella hän tuntee olevansa oikeutettu tuntemaan omaa muotoaan, vaikka se lisää hänen yksilöllistä voimaansa, sortaa toisia ja olemaan paha. Kaikki pahan probleemit liittyvät tähän ihmisen kehitykseen. Me emme voi käsittää maailman olemassaoloa ilman tätä pahaa – ennen kuin se on voitettu. Me voimme käsittää tuhatvuotista valtakuntaa jo. Mutta mitä se edellyttää? Sitä, että jokainen on voittanut omakohtaisesti pahan. Minä en voi olla hyvä, ennenkuin olen pahuuden voittanut. Jos se on ainoastaan lapsuuden viattomuutta, ei se ole vielä mitään. Olemassaolon suuri koulu on välttämätön ihmiselle, että hän joutuisi kiusausten keskelle ja oppisi voittamaan. Sentähden viisaat ovat opettaneet aina, että paha on hyvyyden puutetta. Varjo ja pimeys on valon puutetta. Muuta ei ole olemassa kuin valo. Sen eteen pitää asettaa este, että sitä voisi huomata. Ja tämä este on se, jota me nimitämme pahaksi, silloin kun me inhimillisinä ja arvostelemina olentoina alamme punnita eetillisiä arvoja. Silloin kun moraali astuu eteemme, silloin eroitamme elämän arvot hyviksi ja pahoiksi. Ja silloin on myöskin luonnollista, että ihmisen ajatus siitä, mikä on hyvä ja siitä, mikä on paha, muuttuu. Aikain vierieessä se muuttuu. – Kun lähetyssaarnaaja sanoi ihmisryöjälle: mutta kuinka sinä söit oman anoppisi, eikä se ollut hirmuisen pahaa? – niin tämä vastasi: ei, se maistui oikein hyvälle. – Lähetyssaarnaajalla oli toinen käsitys hyvästä ja pahasta kuin tuolla kannibaalilla. Ja niin ihminen saa kehityksensä muuttaa ajatuksiaan hyvästä ja pahasta. Sentähden on luonnollista, että ihminen kehityksensä alkupuoliskolla näkee ylpeydessä suuremmoista siveellisyyttä. Näkee suuttumisessa ja

vihastumisessa – jotta emme puhuisi tappamisesta – suuren siveellisen voiman, suuren siveellisyyden, suuren hyvän. Tämä on luonnollista, ja yhtä luonnollista on myöskin, että ihminen taas myöhemmin näkee, että vihastuminen ja suuttuminen on aivan epäsiveellistä, että vihastuminen ja suuttuminen on jo itsessään paha. Ja tämä ei merkitse mitään ulkonaista esiintymismuotoa. Sitähän kulttuuri-ihminenkin osaa noudattaa. Ei hän – oikein maailman hienoihin tapoihin kasvanut ja tottunut ihminen – suutu ja vihastu; ei ainakaan näytä tätä suuttumista. Tietenkin aateline ihminen on liian hieno ihminen alentuakseen suuttumaan. Tämä koskee silloin ainoastaan hänen ulkonaista esiintymistään. Hän vaan sydämessään äärettömästi suuttuu, halveksii, inhoaa, kun hän näkee plebeijin ja hänen hulluutensa. Hän tuntee itsensä niin ylpeäksi ja kouluutetuksi, ettei hän näytä suuttumistaan. Tiedämme, että ihmiset esimerkiksi Kiinassa tulevat mitä kohteliaimmiksi, kun suuttuvat. He ottavat yhden askeleen taaksepäin ja sanovat kohteliaisuuden toiselle, samalla itsestään lausuen, kuinka huono hän sentään on; mutta toista hän samalla ylistää. Tämä on kaikki semmoista, joka koskee ihmisen esiintymistä, jota ei tarkoiteta silloin, kun viisaat puhuvat suuttumattomuudesta. Kun Jeesus ja muut viisaat puhuvat, että meidän ei pidä vihastua eikä suuttua, tarkoittaa se luonnollisesti, että meidän ei pidä sydämessämme eikä ajatuksissamme millään tavalla vihastua eikä suuttua. He asettavat semmoisen ihanteen meidän eteemme. Ja kun olemme kulkeneet johonkin kohtaan elämän kokemuksissa, huomaamme, että tämä ihanne on oikea. Silloin huomaamme, että tämäkin ihanne – „Älä suutu ja vihastu“ – silloin tuomitsee itseämme, kun huomaamme, että se on jotain, jota kohti on pyrittävä. Sillä ei ihminen osaa noudattaa tätä ihannetta, kun hän sanoo, että nyt minä en suutu. Päinvastoin – minä pelkään, että kun hän niin sanoo, silloin hänelle tuleeikin sangen suuria kiusauksia. On ikäänkuin joku pieni tonttu salassa kuuntelisi ja kulkisi hänen rinnallaan ja odottaisi hetkeä, jolloin

hän heittää pienen ansan eteen, että saisi suuttumaan; ja silloin se tonttu hymyilee. On kuin kiusaaja vaan kuuntelisi ja tarkkailisi, että koska ihminen lankeaa. Meillä täytyy olla paljon vanhaa, hyvää karmaa takanamme, edellisissä elämissämme hankittua, jos voimme jonkun käskyn suhteen tehdä täysikäännöksen. Kuulemme Jeesuksen sanan: „Älä koskaan suutu“; silloin me heräämme ja tunnemme sisässämme: se on totta, minä en suutu koskaan enää. Silloin se onnistuu tuolle ihmiselle. Se on ainoastaan tuon kyvyn, tuon vanhan kyvyn, joka on ihmisellä ennen ollut, tietoisuuteen palaamista. En siis sano, etteikö se onnistuisi jollekin ihmiselle, jos hän sanoo: minä en suutu. Mutta harvoilla se on niin. Mutta useimmilla ihmisillä on niin, että he saavat taistella sen ihanteensa puolesta. Jos hän on nähnyt tuon ihanteen ja sitten päättänyt, että ei suutu, saa hän alkaa jotain taistelua, kuin alkaisi suurta sotaa, josta puhutaan pyhässä kirjassa. Ja ikäänkuin symbolina siitä on kaikenlaiset sodat maailmassa. Mitä nuo sodat ovat muuta, kuin vihan päästämistä esiin, ja sen esiin päästäminen ei kylläkään silloin maailman sodissa kohtaa rauhallista voittajaa, joka täytyy ihmisen sisällä olla, jos hän tahtoo voittaa. Vaan tässä maailmassa kaksi vihastunutta iskee yhteen ja siitä tulee verrattain vähän hyvää. Jos ihminenkin omassa sisässään päättää kuin pienellä suuttumuksella, ettei suutu – saakeli sentään; en suutu! – silloin hän alkaa semmoisen sodan, joka voi kestää hyvin kauan, ennenkuin hän huomaa, että hänen täytyy asettaa joku kolmas, korkeampi, voittamaan tätä suuttumushalua, täytyy itse ihmisenä nousta tai alentua jonkinlaisena uutena kolmantena olentona, joka rauhallisesti sanoo tuolle toiselle ulkonaiselle: ei sinun tarvitse suuttua. Ettekä nyt suutukaan. Ihmisen täytyy päästä ensin siihen kohtaan, että hän voi voittaa tietoisesti suuttumuksen. Hän ei pääse koskaan suuttumuksesta vapaaksi, niin kauan kuin hänen täytyy taistella; vaan hänen täytyy keksiä se keino – niin sanoakseni, että hän voittaa. Kaikki paha on voitettava, ei

toivottomasti taisteltava sitä vastaan. Ja suureksi helpotukseksi ihmiselle on, kun hän katselee omaa ja toisten elämää. Ja huomaamme, että suuttumuksella ei ole ainoastaan hänelle itselleen merkitystä, vaan kuinka suuttumus on sosialinen ilmiö, aivan ulospäin maailmaan johtava ilmiö, joka saa onnettomuutta aikaan. Kun hirmuisesti suutun ja alan pauhata, tulee toinen alakuloiseksi. Jollei hän suutu ja anna takaisin, niin hän jää hirmuisen alakuloiseksi. Suuttumuksella – luulen – saamme aikaan enemmän, kuin sillä, että olemme suuttumatta. Tämmöisellä ajatuksella voi se ihminen lohduttaa itseään, joka pyrkii sydämen puhtauteen tässä suuttumattomuudessa. – Ja viime kerralla mainitsin ja aivan kuin esimerkillä näytin, että suuttuminen on todella kuin este, joka tekee meille Jumalan valtakunnan ja ikuisen elämän saavuttamisen mahdottomaksi. Emme voi tulla ikuisen elämään, Jumalan valtakuntaan, jos me loukkaamme Jeesuksen käskyjä. Jos me suutumme, sydämessämme pahastumme, vihastumme ajatuksissamme ja teoissamme, niin suljemme oven Jumalan valtakuntaan. Näemme sen kuoleman jälkeen, niinkuin viime kerralla kuvasin. Kuolemankin jälkeen ihminen ainoastaan siinä määrässä, kuin hän on seurannut viisaiden käskyjä, pääsee pilkistämään ikuista elämää.